

Rügyfakadás Tündérkertben



Tündérországbán nagy a sürgés-forgás. Színes szalagok, fátylak, szoknyák libbennek, hol egy piros rózsza, hol egy aranyos huszárcsákó villan ki a selymek fodrában. Nicsak, hiszen János vitéz ökegyelme és az ő szép Iluskája körül tüsténkednek ilyen szorgosan a tündérleányok. A rájuk váró tündérhintő csillog-villog, indulásra kész. Vajon hova készülődnek így nagyon? Hát persze, a Vojtina Bábszínházba, hiszen sokunk örömére újból visszatérnek februárban, hogy személyesen meséljék el nekünk szerelmeset históriájukat.

A Vojtina Bábszínház hivatásos társulattá alakulása óta eddig háromszor – 1983-ban, 1998-ban, legutóbb pedig 2006-ban veselkedett neki, hogy színpadra állítsa Petőfi Sándor *János vitéz* című elbeszélő költeményét. Egy klasszikus mű, három különböző értelmezés, három különféle élmény. Az előadásokról, létrehozásuk izgalmas folyamatáról Asbóth Anikó, a báboház igazgatója, és Rumi László, a *Vitéz Kukoricza János históriájának* rendezője mesélnek...

Asbóth Anikó: Évadainkban mindig igyekszünk szem előtt tartani a gyökereinkhez történő visszatérést, fontos számunkra a klasszikusok továbbéltetése, és a mai nézők számára értelmezhető-élvezhető újrahangelőse. A remekművek sajátossága, hogy sokféle művészi közelítést engednek, nem zárva ki egymás érvényességét. Petőfi elbeszélő költeménye ebből a szempontból is egyedülálló. Az 1983-as előadás szöveggönyvének első változatát én magam írtam, de a végeredmény a társulat közös munkájának tekinthető. Nagy örömmel vállaltam a mesélő szerepét, a vásári képmutogatók stílusában varázsoltuk a művet a nagyszínpad közönsége elé...

1998-ban gyökeresen új feldolgozás született. A Lőrincz Ibolya-Pap Gábor szerzőpáros *János Vitéz és a tarot* című könyvéből kiindulva a rendező, Szabó Tibor Pap Gábor útmutatása mellett egy beavatási szertartás állomásaiként a tarotkártya lapjaira képez-



te le a történetet. Nekem az a feladat jutott, hogy a nőiséget, a női minőséget megjelelnem. Ennek az előadásnak Láposi Terka volt a tervezője, gyönyörű muzsikáját pedig Reschofsky György komponálta. Mindkét előadást nagyon szerettem, sajátomnak éreztem és érzem ma is. 2006-ban Rumi László rendezésében ismét színpadra került János Vitéz története. Csodálatos, hogy mennyire hitelesek és érvényesek a elbeszélő költeményben fölvetett kérdések napjainkban is, ezért döntöttünk úgy, hogy az új évezredben megint műsorunkra tűzzük. A mostani felújítás egyenes következménye a 2006-os előadás sikerének. Szeretnénk János vitéz példáján keresztül 2012-ben ismét megmutatni a hozzánk

betérő gyerekeknek, hogy érdemes küzdeni, tisztességesnek maradni, végigjárni a ránk váró utat akkor is, ha ez nem mindig könnyű, és meg kell próbálnunk hinni abban, hogy a jó elnyeri jutalmát...

Rumi László: Sok-sok előadás létrehozása után (gondolatok csak a *Bonifác, a figurászra, a Sellőenekre, vagy a Kendzsebjé menyegzőjére!* – Sz-K.P) 2006-ban úgy éreztem, eleget láttam és tanultam, s talán megértem arra, hogy egy nagy kihívást jelentő nemzeti klasszikussal tegyem próbára magamat és alkotótársaimat.

Az eredeti történet mesebeli utazásának fejlődésregény jellegű feldolgozását tűztem ki célul. A kerettörténetben a vásárosok azzal mulatják ráérő idejüket, hogy elmesélik-játsszák János vitéz történetét. Lótitutinak, a nincstelen árva kis „küldd ki - hívd be” legénykének lehetősége van főszereplővé válni, Kukoricza Jancsivá, aki kalandjai során János vitézzé női magát. Az én változatomban nem egyedül indul kényszerű vándorútjára, kísérője Alexander Petrovics Rezső fotográfus, akinek képei alapján megelevenednek a történetek, Béla von Magyar pedig kesztyűsbabokkal kelti életre az utazás eseményeit. Ahhoz azonban, hogy az összes fontos epizód játszhatóvá-láthatóvá váljék, szükség van Muskétás Marira (Iluska), Papucsek Bözsire, a mindent megoldó mindenesre, és Hintás Jimmyre is!

A bábok, maszkok, díszletek és kulisszák segítségével ők öten kalauzolják végig a nézőket a főhős kalandokkal, Iluska halála után pedig inkább félelmekkel, szorongásokkal teli útján. Persze amit én megálmodtam, az önmagában nem állt meg a

színpadon. Alkotótársam Grosschmid Erik tervező volt, ő tette kézzelfoghatóvá az én elképzeléseimet, segítségével vált végigjárhatóvá a mesebeli út, lett az ötleteimből valóság. Igazi együttgondolkodás, valódi közös alkotómunka volt ez, számomra is nagy élmény.

Ágoston Bélát, aki az előadás zenéjét szerzte, arra kértem, hogy a muzsika atmoszférateremtő erejét használja. A ő dolga az volt, hogy a történeteket felerősítse a zene eszközeivel. Így kerültek az előadásba népdalok, katonadalok, továbbá '48-as nóták átiratai a szerzett zene mellett.

Az előadásban jellegüknel fogva is különválnak, mégis nagyszerűen működnek együtt az eredeti Pefőfi-sorok, valamint a Joó Katalin és Hatházi András által írott, főként az események folytonosságát biztosító, és a hiányokat kitöltő játékos-humoros összekötő részek.

Remélem, sok debreceni gyerek skandalálja majd a megújult előadás Béla von Magyarijával együtt 2012 márciusától a már jól ismert sorokat:

*„Hóba-bóba fiúk-lányok!
Nagymamák és Nagypapákok!
Most füleljen minden ember,
És tágra nyílt, éhes szemmel
Egye-igya ezt a mesét...”*

Vitéz Kukoricza János históriája

A 2012-es év alkotói és játszóí

Rendező: Rumi László

Zeneszerző: Ágoston Béla

Dramaturg: Joó Katalin, Hatházi András

Báb- és díszlettervező: Grosschmid Erik

Játszók: Fekete Dávid, Hajdú Péter,

Hell Krisztina, Nagy Mónika, Megyeri Béla,

Reschofsky György